

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 2 від «29» вересня 2020 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «30» 09 2020 р. № 119

із змінами, які

Затверджено Вченою радою
(протокол № 3 від «28» вересня 2021 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «29» 09 2021 р. № 119

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»
(назва ОНП)

Рівень вищої освіти: **третій**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: 01 Освіта
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
(код та найменування спеціальності)

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

_____ (Гура О. І.)

(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ (Єфіменкова О.П.)

(підпис)

Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

_____ (Томченко М.А.)

(підпис)

Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ (Смирнов О.В.)

(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ (Васильчук Г.М.)

(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ (Каганов Ю.О.)

(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) Професійна освіта

назва освітньо-наукової програми

з галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

(шифр та назва галузі знань)

(код та найменування спеціальності)

визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до контролю якості вищої освіти. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»;
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;
- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;
- наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- наказ МОН від 30.04.2020 № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.

В ході роботи над ОНП враховано результати вивчення досвіду організації підготовки PhD в зарубіжних та українських закладах вищої освіти, зокрема: університеті

Палацького в Оломоуці (Чехія), Варшавському та Ягелонському університетах (Польща), Шуменському університеті «Епископ Константин Преславски» (Болгарія), університеті Васси (Фінляндія), університеті Екс-Марсель (Франція), університеті імені Альфреда Нобеля, Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, Житомирського університету імені Івана Франка та ін.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Гура Олександр Іванович, гарант ОНП	Доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Запорізького національного університету
2.	Андрєєв Андрій Миколайович	Доктор педагогічних наук, доцент, завідувач загальної та прикладної фізики
3.	Безкоровайна Лариса Вікторівна	Доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
4.	Клопов Роман Вікторович	Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичної культури і спорту Запорізького національного університету
5.	Меняйло Вікторія Іванівна	Доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної та прикладної фізики
6.	Волошко Тетяна Володимирівна	Здобувачка вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за ОНП «Професійна освіта», третій рік навчання

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
Заклади вищої освіти (наукові установи)		
1.	Бочарова Олена Анатоліївна	Доктор хабілітований гуманістичних наук у галузі педагогіки, професор Інституту педагогіки дошкільної і початкової освіти Педагогічного Університету ім. Комісії Національної Освіти в Кракові
2.	Петриченко Лариса Олексіївна	Доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
3.	Онопрієнко Володимирівна Оксана	Доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу початкової освіти ім. О. Я. Савченко Інституту педагогіки НАПН України

<i>Випускники освітньо-наукової програми</i>		
4.	Горшкова Галина Володимирівна	старший викладач кафедри спеціальної освіти та психології Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.
5.	Піддубцева Ольга Ігорівна	старший викладач кафедри філології Дніпровського державного аграрно-економічного університету

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	<u>Професійна освіта</u>
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	01 Освіта
Спеціальність	<u>015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</u>
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	–
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти) або спеціаліста
Форми навчання	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
Загальною місією освітньо-наукової програми є вивчення методології наукового пізнання, поглиблене вивчення методологічних і теоретичних основ вищої професійної освіти, формування професійної готовності, самостійної науково-дослідної та педагогічної діяльності, вдосконалення знань іноземної мови і філософської освіти, орієнтованих на	

професійну діяльність, формування компетентностей, необхідних для успішної науково-дослідної та педагогічної роботи у вищій школі.

Метою освітньої складової освітньо-наукової програми є забезпечення підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» до викладацької та дослідницько-інноваційної діяльності, формування програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення оригінального дисертаційного дослідження у сфері освіти, успішно працювати у сфері науки і освіти та бути стійким на ринку праці.

Метою дослідницької складової освітньо-наукової програми є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої школи третього (освітньо-наукового рівня) із спеціальності 015 «Професійна освіта», а також висококваліфікованих фахівців-практиків, які володіють загальнонауковими методами системного, функціонального і статистичного дослідження, сучасними методами науково-дослідної та педагогічної діяльності.

Освітньо-наукова програма також спрямована на розвиток у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» особистісних якостей, що сприяють їх творчій активності, загальнокультурному зростанню й соціальній мобільності: цілеспрямованості, організованості, працьовитості, відповідальності, самостійності, громадянськості, прихильності етичним цінностям, толерантності, наполегливості у досягненні мети.

Стратегія і місія ЗВО. Цілі ОНП відповідають місії та стратегії ЗНУ, оскільки відповідно до положень Стратегії розвитку Запорізького національного університету на 2018-2022 рр. (https://www.znu.edu.ua/docs/2020/rozvitku_znu_onovlena1.pdf), стратегічна мета університету полягає в тому, щоб розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності ЗВО та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору, успішного проходження процедури підтвердження статусу національного закладу вищої освіти. Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

Регіональний аспект. Регіональний контекст відбиває унікальність даної ОНП, яка полягає у відкритості до нововведень і спрямуванні на цільові орієнтири Придніпровського наукового центру НАН України і МОН України на найближчі роки, в яких визначено роботу з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації як провідний напрям. У зв'язку великою кількістю педагогічних ЗВО потреба в підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для Запорізького регіону вельми актуальна.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>Область професійної діяльності випускників, що засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта», включає дослідження педагогічних процесів, освітніх систем та їх закономірностей, розробка та використання педагогічних технологій для вирішення завдань освіти, науки, культури та соціальної сфери.</i>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<i>Освітньо-наукова програма аспірантури орієнтована на створення здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» умов для набуття необхідного для здійснення професійної діяльності рівня знань, умінь, навичок, досвіду і підготовки</i>

	до захисту науково-кваліфікаційної роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD (у галузі освіти).
Основний фокус освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» сфокусована на педагогічну й науково-методичну підготовку в галузі педагогічної та викладацької діяльності, яка базується на засадах наукової та європейської проектної діяльності та критичному мисленні.
Особливості освітньо-наукової програми	<p>Унікальність ОНП забезпечується орієнтацією змісту її підготовки на формування у здобувачів європейських академічних цінностей та низкою актуальних і ефективних науково-методологічних новацій, зокрема: історичним і позитивним досвідом підготовки педагогічних і наукових кадрів інноваційного типу (викладачів-дослідників, коучів, фасилітаторів) у ЗНУ; опануванням освітніх інноваційних процесів, основ сучасної наукової комунікації, цифрових технологій в науці та освіті із забезпеченням можливості творчої співпраці аспірантів та викладачів-майстрів, професіоналів-практиків.</p> <p>ОНП передбачає широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модуль Жана Моне «Основи європейської проектної діяльності» за європейським проектом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPP1MO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проектах за програмою Erasmus+ напрямів Жан Моне та KA2 (Розбудова потенціалу вищої освіти), що реалізуються в університеті; із залученням здобувачів до виконання грантів програми; - навчальний курс «Академічне письмо та академічна доброчесність» члена Національної команди експертів з реформування вищої освіти, головного експерта з питань освіти Реанімаційного пакету реформ, консультанта міжнародного проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) проф. В. Бахрушина; - навчальна дисципліна «Критичне мислення та філософське усвідомлення світу» автора популярного навчального курсу «Критичне мислення для освітян» на платформі Prometheus проф. С. Терна; - практичний курс іноземної мови, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамєну Pearson Tests of English; - практичний курс «Риторика та публічні виступи» відомої тележурналістки, авторки й ведучої ТВ-програм О. Вакало; - формування культури академічної доброчесності здобувачів з використанням результатів участі ЗНУ в Проекті сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (2020-2022)
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальше навчання	
Придатність до працевлаштування	Галузями професійної діяльності випускників, які засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта», є науково-дослідні

	<p>організації, пов'язані з вирішенням освітніх проблем; заклади системи вищої і додаткової професійної освіти; органи управління освітою різного типу; інформаційно-аналітичні та консультаційні центри, які реалізують комплексні освітні, соціально-культурні проекти і програми; структури, в яких випускники є підприємцями, створюючи і розвиваючи власну справу.</p> <p>Випускник освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» має бути широко ерудований, мати фундаментальну наукову підготовку, знати і вміти застосовувати методологію наукового пізнання, володіти сучасними інформаційними технологіями, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації, вміти самостійно формувати наукову тематику, організовувати і вести науково-дослідну діяльність у сфері вищої професійної освіти, мати здатність до інноваційної діяльності в тій чи іншій області</p>
Подальше навчання	<p>Випускники, що засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 «Професійна освіта» та захистили дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD (у галузі освіти) мають можливість здобувати науковий ступінь доктора наук</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> –студентоцентрований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; –навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; –проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; –проектно-організоване навчання, в якому проект виступає як форма, метод та результат навчання; –змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань. <p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); – методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів тощо); – методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над

	<p>дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквіумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів;</p> <p>– методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів).</p> <p><i>Форми навчання:</i> аудиторні (лекційні, практичні, семінарські), позааудиторні (індивідуальні, консультації, написання та захист проектів, практика, науково-дослідна робота), самостійна робота (майстер-класи дистанційні курси, квазіпрофесійні завдання, електронні засоби навчального призначення).</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та пройшли попередню експертизу дисертаційної роботи (фаховий семінар)</p>

6. Програмні компетентності		
Вид компетентності	шифр	
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей
	ЗК 2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях
	ЗК 3	Здатність до формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору
	ЗК 4	Здатність до критичного мислення
	ЗК 5	Здатність діяти на основі морально-етичних норм і стандартів професійної поведінки науковців і викладачів, дотримуватися принципів академічної доброчесності
	ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел; використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій та викладацькій діяльності
	ЗК 7	Здатність до організації та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивного оцінювання здобутих результатів навчання
	ЗК 8	Здатність до започаткування, планування та проведення наукових досліджень на відповідному рівні, із забезпеченням якості виконуваних робіт, дотримання правил безпеки та бережливого ставлення до навколишнього середовища
	ЗК 9	Здатність до узагальнення та систематизації результатів наукових досліджень; оприлюднення їх результатів у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; захисту прав інтелектуальної власності
	ЗК 10	Здатність до розроблення, реалізації та управління освітніми й науковими проектами на національному та міжнародному рівнях
	ЗК 11	Здатність працювати у науковому колективі та організувати його діяльність; виявляти та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, діяти свідомо та відповідально, демонструвати ініціативу та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань
	ЗК 12	Здатність до представлення та обговорення результатів наукових досліджень українською та англійською мовами в усній та письмовій формах для вільного спілкування з вітчизняною та міжнародною

		академічною спільнотою, а також експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності
	ЗК 13	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації
	ЗК 14	Здатність працювати автономно; планувати та управляти своїм часом
	ЗК 15	Здатність до особистісного та професійного розвитку
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Здатність виокремлювати актуальні проблеми розвитку сучасної системи освіти, навчання і розвитку студентів
	СК2	Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання у вищій школі
	СК3	Здатність до оволодіння методологією та методами (теоретичними, емпіричними, соціологічними) педагогічних досліджень
	СК4	Здатність до оволодіння статистичними методами обробки результатів педагогічних досліджень з використанням інформаційних технологій
	СК5	Здатність до активного включення суб'єктів освітнього процесу (викладач-студент) у пошукову навчально-пізнавальну діяльність
	СК6	Здатність до засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю «Професійна освіта», оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку
	СК7	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності у галузі освіти
7. Програмні результати навчання		
ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення.	
ПРН 2	Розуміти основні засади дослідницько-інноваційної діяльності у закладі вищої освіти та основні вимоги, що висуваються до її суб'єктів (здобувачів, наукових та науково-педагогічних працівників); використовувати знання законодавства у сфері освітньої, наукової, інноваційної діяльності, захисту прав інтелектуальної власності.	
ПРН 3	Володіти технологією написання проектних заявок на освітні/наукові проекти, а також методами управління проектами; розуміти принципи фінансування наукових досліджень та умови участі у міжнародних та вітчизняних проектах і програмах	
ПРН 4	Застосовувати правила академічного письма для підготовки наукового звіту, презентації, статті, монографії, дисертації; розуміти особливості підготовки і подання публікацій до видань, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.	
ПРН 5	Використовувати знання з організації освітнього процесу у закладі вищої освіти; володіти сучасними інноваційними технологіями та методами викладання; застосовувати критерії та способи оцінювання результатів навчання здобувачів	

	вищої освіти у викладацькій діяльності.
ПРН 6	Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі.
ПРН 7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
ПРН 8	Започаткувати, планувати, проводити та коригувати послідовний процес ґрунтового наукового дослідження, що дає можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання; відповідати за якість проведених досліджень та достовірність їх результатів.
ПРН 9	Систематизувати та узагальнювати отримані наукові результати, представляти їх у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; забезпечувати захист прав інтелектуальної власності.
ПРН 10	Ініціювати, розробляти та/або реалізовувати освітні і наукові проекти на національному та міжнародному рівнях; володіти навичками роботи у колективі, забезпечувати його організацію та координацію.
ПРН 11	Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності
ПРН 12	Організовувати та проводити навчальні заняття із здобувачами вищої освіти з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; здійснювати об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання; відповідати за якість освітнього процесу та результати навчання здобувачів вищої освіти.
ПРН 13	Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому, демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики.
ПРН 14	Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів
ПРН 15	Розуміти морально-етичні норми і стандарти професійної поведінки науковця та викладача; принципи академічної доброчесності та дотримуватися їх у науковій та викладацькій діяльності.
ПРН 16	Виявляти та вирішувати проблеми, самостійно приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх виконання; здійснювати планування та управління своїм часом; демонструвати ініціативність, лідерство та автономність у професійній та науковій діяльності.
ПРН 17	Забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН18	Виокремлювати актуальні проблеми розвитку сучасної системи освіти, навчання і розвитку студентів, володіти знаннями щодо формулювання наукового апарату дослідження.
ПРН19	Здійснювати моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання у вищій школі.
ПРН20	Володіти методологією та методами (теоретичними, емпіричними, соціологічними) педагогічних досліджень.
ПРН21	Володіти статистичними методами обробки результатів педагогічних досліджень із

	застосуванням інформаційних технологій відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного наукового товариства.
ПРН22	Забезпечувати організацію та супровід експериментальних педагогічних досліджень та активне включення суб'єктів освітнього процесу (викладач-студент) у пошукову науково-пізнавальну діяльність
ПРН23	Знати та розуміти основні концепції, історію розвитку та сучасний стан педагогічної науки, вільно володіти її термінологічним апаратом, вміти вирішувати теоретичні і практичні проблеми в галузі освіти
ПРН24	Знати та розуміти специфіку професійної діяльності у галузі освіти, в тому числі вміти здійснювати змістовну взаємодію та організовувати діалогічне спілкування з суб'єктами освітнього процесу, володіти засобами особистісного, професійного самовираження, протистояти професійним деформаціям особистості тощо
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365) та мають вагомі наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення Запорізького національного університету.</p> <p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, ковортінг-центр, стадіон та ін.</p> <p><i>Для педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти</i> створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700/), а також діє Telegram-канал: «PhD students ZNU Freshmen».</p>
Інформаційне та навчально-методичне	<p>Навчально-методичне забезпечення – https://moodle.znu.edu.ua/</p> <p>Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних</p>

забезпечення	<p>підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink; До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових публікацій СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html), у тому числі фаховий науковий журнал ЗНУ категорії Б «Педагогічні науки: теорія та практика» (http://journalsofznu.zp.ua/index.php/pedagogics); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations//2016/polozhennya-na-sajt.pdf).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів до міжнародної академічної спільноти шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод: Угода про співпрацю з Університетом ім. Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща). Міжінституційний договір з Università degli studi di Foggia (Італія), Міжінституційний договір з Uniwersytet Gdanski (Польща), Міжінституційний договір Instituto politecnico do Porto (Португалія); Міжінституційний договір Universitatea Babeş Bolyai (Румунія); в рамках програми Еразмус+ (KA1 – Кредитна мобільність).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та</p>

	здобутих програмних результатів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів можливе за умови володіння українською мовою на рівні B2

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	Обов'язкові компоненти		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
OK1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	8	залік, екзамен
	<i>всього</i>	8	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
OK2	Критичне мислення та філософське усвідомлення світу	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
OK3	Педагогічні технології в системі вищої освіти	3	залік
OK4	Дослідницько-інноваційна діяльність	3	екзамен
OK5	Основи європейської проектної діяльності	3	екзамен
OK6	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік
OK7	Риторика та публічні виступи	3	залік
OK8	Педагогічна практика	3	Залік
	<i>всього</i>	18	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	30	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	Обов'язкові компоненти		
OK9	Теорія та методологія науково-педагогічних досліджень	3	екзамен

OK10	Статистичні методи обробки результатів педагогічних досліджень засобами інформаційних технологій	3	екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>Вибіркові компоненти</i>		
	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	18	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибірових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибірових дисциплін

№ з/п	Назва дисципліни
1	Організаційно-управлінська діяльність у закладах загальної середньої освіти
2	Формування змісту навчання: ОПП підготовки фахівця, інформаційна база освітньої та професійної підготовки
3	Психологічні основи навчання та професійної підготовки у вищій школі
4	Педагогічна діагностика
5	Діловий імідж сучасного педагога
6	Моделювання професійного спілкування сучасного педагога
7	Вітчизняні та зарубіжні системи освіти
8	Методика викладання педагогічних дисциплін
9	Мистецька педагогіка
10	Організація інклюзивного освітнього середовища

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, який погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців після вступу до аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

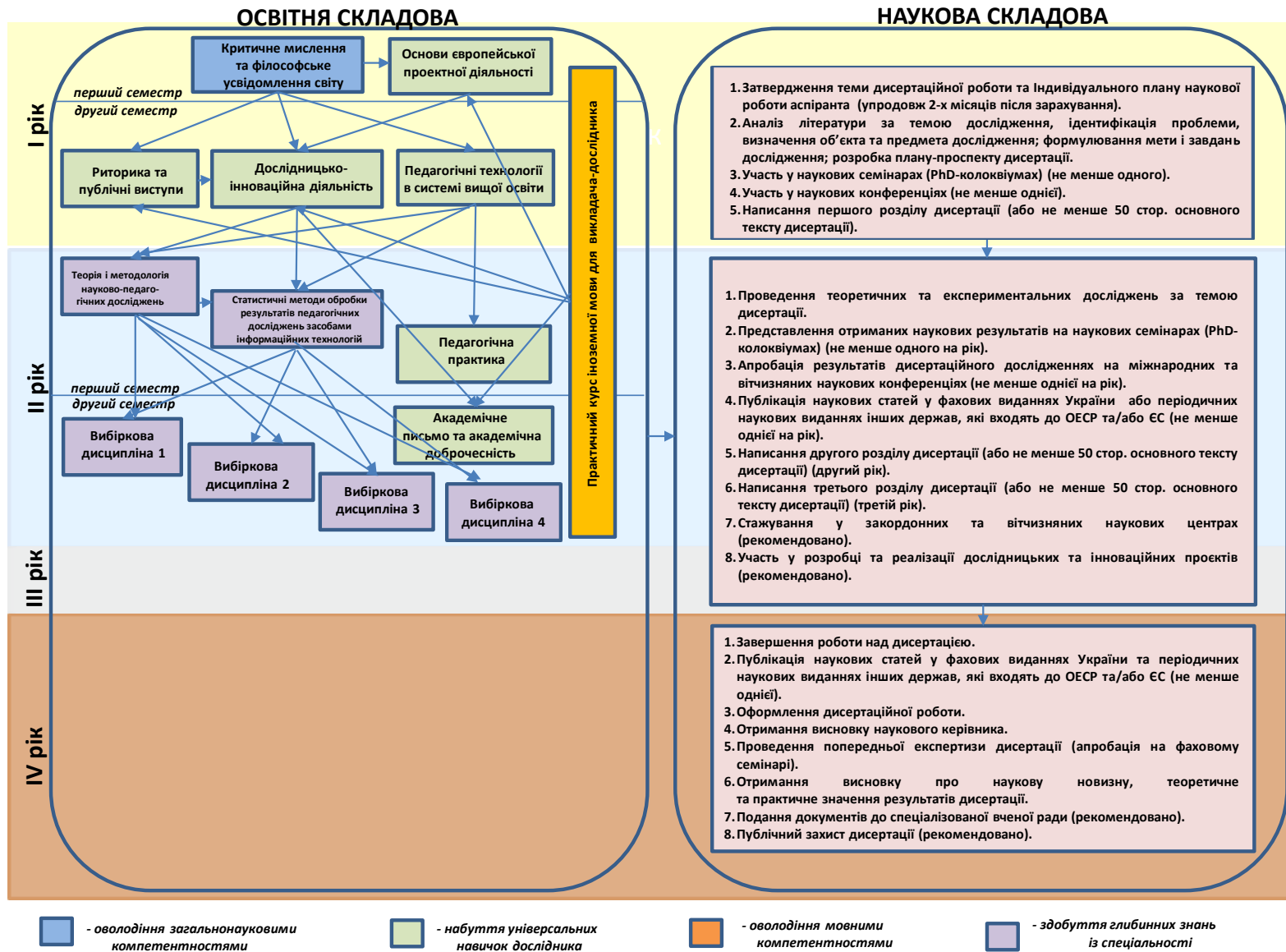
№	Перелік та обсяг запланованих видів робіт	Форми контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	проміжна (напіврічна та річна) атестація
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Завершення роботи над дисертацією	проміжна

4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України та періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	(напіврічна та річна) атестація; попередня експертиза дисертації (фаховий семінар)
4.3	Оформлення дисертаційної роботи	
4.4	Отримання висновку наукового керівника	
4.4	Проведення попередньої експертизи дисертації (апробація на фаховому семінарі)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	
4.6	Подання документів до спеціалізованої вченої ради (рекомендовано)	
4.5	Публічний захист дисертації (рекомендовано)	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Напрями досліджень
1.	Професійна підготовка майбутніх менеджерів освіти у системі формальної та неформальної освіти
2.	Педагогічні дослідження професійної підготовки майбутніх акторів та акторів театру анімації
3.	Професійна підготовка майбутніх викладачів хімії до застосування інноваційних педагогічних технологій у професійній діяльності

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, за результатами якої видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «Освіта» за спеціальністю «Професійна освіта».
Вимоги до дисертації	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертації здобувачів оформлюються відповідно до наказу МОН від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації»
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про здобуття наукового ступеня (атестацію) доктора філософії у Запорізькому національному університеті (http://phd.znu.edu.ua/page/legal/5_polozhennya_atestats_ya_PhD.pdf).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ОК	Загальні компетентності															Спеціальні компетентності							
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	
ОК1	+	+	+	+												+	+						
ОК2	+	+	+	+		+											+						
ОК3	+	+			+	+	+					+		+	+	+							
ОК4		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+								
ОК5	+	+	+							+	+	+	+	+	+								
ОК6	+	+			+				+			+											
ОК7	+	+	+	+								+	+										
ОК8		+			+	+	+				+		+	+	+								
ОК9			+						+	+						+	+	+				+	+
ОК10		+				+		+	+							+		+	+	+			

**6. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН ОК	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24
ОК1	+					+	+						+	+			+							
ОК2	+					+	+				+		+				+							
ОК3					+	+	+			+	+	+	+		+	+	+							
ОК4	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+							
ОК5	+		+			+	+			+			+	+		+	+							
ОК6				+			+		+					+	+		+							
ОК7	+					+	+						+	+			+							
ОК8					+	+	+			+	+	+	+		+	+	+							
ОК9	+	+		+				+	+								+	+	+	+			+	+
ОК10							+	+	+		+							+		+	+	+		

Зміни та доповнення до освітньо-наукової програми

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи ініціаторів змін	Протоколи вченої ради
У Передмові додано інформацію про відгуки випускників освітньо-наукової програми Горшкової Г. В. та Піддубцевої О. І.	Протокол розширеного засідання кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності № 11 від 16 червня 2021	
У розділі 8 профілю освітньо-наукової програми «Ресурсне забезпечення реалізації програми (підрозділ: «Кадрове забезпечення») п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності замінено на п. 38	Постанова КМУ від 24.03.21 №265 «Про внесення змін до постанови КМУ від 30.12.2015 №1187» Протокол розширеного засідання кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності № 11 від 16 червня 2021	
У розділі 8 профілю освітньо-наукової програми «Ресурсне забезпечення реалізації програми (підрозділ: «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення») змінено назву фахового наукового журналу ЗНУ з «Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки» на «Педагогічні науки: теорія та практика»	Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ № 24761-14701Р від 25 березня 2021 р. Протокол розширеного засідання кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності № 11 від 16 червня 2021	Протокол Вченої ради № 3 від 28.09.2021
До складу робочої групи щодо розробки освітньо-наукової програми залучено: Меньяло Вікторія Іванівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної та прикладної фізики; Волошко Тетяна Володимирівна – здобувачка вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за ОНП «Професійна освіта», третій рік навчання	Протокол розширеного засідання кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності № 11 від 16 червня 2021	

<p>У Розділі 6 профілю ОНП «Програмні компетентності» уточнено формулювання СК4, зокрема додано «з використанням інформаційних технологій»</p>	<p>Протокол розширеного засідання кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності № 1 від 27 серпня 2021</p>	
<p>У Розділі 7 профілю ОНП «Програмні результати навчання» уточнено формулювання ПРН21, зокрема додано «із застосуванням інформаційних технологій»</p>		
<p>У Розділі 2.1. «Освітня складова освітньо-наукової програми» змінено назву ОК10 зі «Статистичні методи обробки результатів педагогічних досліджень» на «Статистичні методи обробки результатів педагогічних досліджень засобами інформаційних технологій».</p> <p>змінено назву ОК9 «Методологія науково-педагогічних досліджень» на «Теорія та методологія науково-педагогічних досліджень»</p>		
<p>У Розділі 2.2. «Наукова складова освітньо-наукової програми» внесено зміни до переліку напрямів досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії.</p> <p>Додано такі напрямів дослідження:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна підготовка майбутніх менеджерів освіти у системі формальної та неформальної освіти 2. Педагогічні дослідження професійної підготовки майбутніх акторів та акторів театру анімації 3. Професійна підготовка майбутніх викладачів хімії до застосування інноваційних педагогічних технологій у професійній діяльності <p>Вилучено:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка керівників закладів загальної середньої освіти у системі післядипломної освіти до формування організаційної культури школи. 2. Формування діагностичної компетентності майбутніх корекційних педагогів у процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін. 		
<p>У розділі 2.3 «Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми» уточнено назви ОК циклу професійної підготовки</p>		

